

Õiguskantsler

Teie 13.11.2015 nr

Meie 15.12.2015 nr 7-4/150454/1505568

Tegevteenistuspensioni arvestamine

Lugupeetud avaldaja

Tõstatasite kahtluse seoses tegevteenistuspensioni maksmisega.

01.04.2013 jõustunud [kaitseväeteenistuse seaduses](#) (KVTS) muudeti kaitseväelastele makstava pensioni suuruse arvestamise aluseid. Kuni 31.03.2013 kehtinud [regulatsiooni järgi](#) oli väljateenitud aastate pensioni suurus otseselt seotud sellega, milline oli hetkel teenistuses viibivate kaadrikaitseväelaste teenistustasu. See tähendas ühtlasi seda, et juhul kui tasu vähendati, vähenes ka pension.

01.04.2013 jõustunud uue kaitseväeteenistuse seadusega muudeti pensioni suuruse arvestamise aluseid. Hetkel ei ole tegevteenistuspensioni suuruse arvestamise aluseks enam teenistuses olevate tegevväelaste tasu suurus. Pensioni suurus on teenistusest vabastamisel konkreetselt fikseeritud summa, mida indekseeritakse sarnaselt n-ö tavapensionidele (vt lisaks [KVTS § 211 lg 1](#)).

Nende suhtes, kes 01.04.2013 seisuga juba said väljateenitud aastate pensioni, toimus pensioni ümber arvestamine. [Kaitseväeteenistuse seaduse rakendamise seaduse](#) § 38 lõike 1 alusel arvestati kuni 31.03.2013 määratud väljateenitud aastate pension alates 01.04.2013 ümber tegevteenistuspensioniks. See tähendab, et alates 01.04.2013 on tegevteenistuspensionide arvestamise alused kõikidel ühesugused ning pensioni arvestamise summa ei sõltu enam tegevväelaste (st hetkel teenistuses olevad kaitseväelaste) teenistustasust. Võimalust taotleda pensioni suuruse arvestamist n-ö vanadel alustel, ehk seotult tegevväelaste teenistustasuga, seadusandja ette ei näinud.

Eripensioniõigus on kaitseväelastele antud soodustus võrreldes üldalustel riikliku vanaduspensioni saajatega. Eripensioniõiguse andmine ei ole [Eesti Vabariigi põhiseaduse](#) § 28 lõikest 2 tulenev riigi kohustus. Tegemist on riigi heast tahtest ja poliitilistest eesmärkidest lähtuvalt isikutele antava hüve või soodustusega.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Seadusandjal peaks eripensionidõiguse kehtestamisel ja muutmisel olema ulatuslik kujundamisruum ning ta peab saama otsustada mh seda, millistel alustel eripensionid arvestatakse.¹

Ka laiemalt on võetud suund eripensionisüsteemi reformimisele, sest eripensionidega senisel kujul jätkamist peetakse riigile liiga koormavaks. Samuti lõpetati ka juba määratud eripensionide ümberarvutamine seoses palga muutusega ja hakati pensione indekseerima.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Raivo Sults 693 8415
Raivo.Sults@oiguskantsler.ee

¹ Riigikohus on märkinud: "Sotsiaalsete õiguste tagamisel on seadusandjal avar diskretsiooniõigus ja kohtud ei tohi seadusandja asemel asuda langetama sotsiaalpoliitilisi otsuseid. Sotsiaalsete põhiõiguste täpsem maht sõltub ka riigi majanduslikust olukorrast" (RKÜKo 07.06.2011 nr 3-4-1-12-10 p 58). Seda enam (ulatuslikumalt) tuleb seadusandja kujundamisruumi tunnustada heast tahtest ja poliitilistest eesmärkidest lähtuvalt isikutele antava hüve või soodustuse puhul (analoogselt kohaliku omavalitsuse üksuse poolt antava hüve suhtes RKPJKo 08.03.2011 nr 3-4-1-11-10 p 62).